

Προς

ΡΑΑΕΥ

Οργανική Μονάδα Ενέργειας

Πειραιώς 132

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Αντιπροέδρου Κλάδου Ενέργειας, Δημήτριου Φούρλαρη

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 670

Αθήνα, 22.01.2024

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΑΕΥ επί της εισήγησης της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. σχετικά με την τροποποίηση των μεθοδολογιών του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης για τη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα PICASSO

Αξιότιμε κύριε Αντιπρόεδρε,

Ο ΕΣΑΗ κρίνει κινείται στη σωστή κατεύθυνση η ωρίμανση των διαδικασιών για την περαιτέρω ενίσχυση της ενοποίησης των ευρωπαϊκών αγορών εξισορρόπησης με την ελληνική αγορά. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της ευρωπαϊκής πλατφόρμας PICASSO θα δίνεται η δυνατότητα στους εγχώριους ευέλικτους πόρους να αξιοποιηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθεί η ισορροπία του Ηλεκτρικού Συστήματος σε υπερεθνικό επίπεδο, με πιο βέλτιστο και αποδοτικό τρόπο.

Επισημάνουμε και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση, όπως είχαμε κάνει και στην από 10.10.2023 Δημόσια Διαβούλευση, ότι προκειμένου να γίνει σαφής και πλήρως κατανοητή η λειτουργία της αγοράς εξισορρόπησης κατόπιν της έναρξης λειτουργίας των πλατφορμών, δεν αρκούν μόνο οι τροποποιήσεις του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης («ΚΑΕ»). Αυτό που επιπρόσθετα χρειάζεται είναι η συμπλήρωση των υπό διαβούλευση κειμένων με τις προβλεπόμενες Τεχνικές Αποφάσεις και Μεθοδολογίες. Στο πλαίσιο της παρούσας διαβούλευσης τίθεται πράγματι προς σχολιασμό η «Μεθοδολογία Υπολογισμού Τιμών Αγοράς Εξισορρόπησης» καθώς και η επικαιροποιημένη «Μεθοδολογία Ενεργοποιημένης Ενέργειας». Ωστόσο, στα κείμενα αυτά γίνονται αναφορές στην Τεχνική Απόφαση «Κανόνες για τη μετατροπή των Προσφορών Ενέργειας Εξισορρόπησης σε Τυποποιημένα Προϊόντα», στην επικαιροποίηση της υφιστάμενης Τεχνικής Απόφασης «Εκκαθάριση της Αγοράς Εξισορρόπησης» αλλά και σε κεφάλαια και άρθρα του ΚΑΕ τα οποία φαίνεται να αντιστοιχούν στο μη οριστικοποιημένο κείμενο του ΚΑΕ και όχι στην πλέον πρόσφατη έκδοση του ΚΑΕ (έκδοση 13) όπως είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του ΑΔΜΗΕ. Επομένως, προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των αναφορών και των διαθέσιμων κειμένων στα

οποία θα μπορούσε να ανατρέξει κάποιος για την πληρέστερη κατανόηση του προτεινόμενου πλαισίου.

Επίσης, θέλουμε να επαναλάβουμε ότι είναι απαραίτητο να υπάρξει ικανό χρονικό διάστημα πριν το «go-live» της σύνδεσης της ελληνικής αγοράς εξισορρόπησης με την πλατφόρμα PICASSO και να δοθεί αρκετός χρόνος δοκιμαστικής χρήσης («dry-run») για την καλύτερη προετοιμασία των συμμετεχόντων. Ταυτόχρονα, ως τότε η θέση υπό δημόσια διαβούλευση των σχετικών τεχνικών αποφάσεων είναι απολύτως απαραίτητη για την βέλτιστη χρηστικότητα των dry-run. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό την παρούσα χρονική στιγμή να αξιολογηθεί συνολικά το πλαίσιο λειτουργίας της πλατφόρμας PICASSO. Αυτό που μπορεί να γίνει είναι μια σημειακή αξιολόγηση βάσει των κειμένων που έχουν τεθεί σε διαβούλευση και μόνο.

Ακόμα, με την ευκαιρία της παρούσας διαβούλευσης επιθυμούμε να επαναλάβουμε την αντίθεσή μας όσον αφορά τη μείωση του μέγιστου αριθμού βημάτων στις προσφορές της ενέργειας εξισορρόπησης από δέκα (10) σε πέντε (5). Κι αυτό γιατί έτσι μειώνεται η ικανότητα βελτιστοποίησης της υποβολής προσφορών των Συμμετεχόντων, ιδιαίτερα δε των νέων μονάδων παραγωγής που η εγκατεστημένη ισχύς τους είναι της τάξεως των 800 MW. Συνεπώς, εφόσον ένα βήμα προσφοράς προβλέπεται υποχρεωτικά στο τεχνικό τους ελάχιστο, απομένουν περίπου 500 MW για να προσφερθούν με μόλις τέσσερα (4) βήματα, έχοντας αντίστοιχα μεγάλο εύρος κόστους σε αυτό το μεγάλο εύρος παραγωγής.

Επίσης, η αλλαγή της προθεσμίας υποβολής προσφορών για τις Διαδικασίες ΧΕΑΣ και ΑΕΑΣ από 15 λεπτά που προβλέπεται στο ισχύον πλαίσιο στα 45 λεπτά, αν και αναγνωρίζουμε την ανάγκη αύξησης του ισχύοντος χρόνου των 15 λεπτών —λόγω της αύξησης της πολυπλοκότητας των διαδικασιών συμμετοχής στις ευρωπαϊκές πλατφόρμες MARI & PICASSO— ο προτεινόμενος χρόνος των 45 λεπτών κρίνεται πολύ μεγάλος και προτείνεται να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό, καθώς είναι πολύ σημαντικό για τους Συμμετέχοντες να μπορούν αλλάζουν τις προσφορές τους όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο. Ο χρόνος των 45 λεπτών οριακά προσεγγίζει το παράθυρο υποβολής προσφοράς των 60 λεπτών το οποίο υφίσταται στη Συνεχή Ενδοημερήσια Συναλλαγή (XBID) κάτι το οποίο εκφυλίζει την έννοια της εξισορρόπησης σε «πραγματικό χρόνο» και κατ'επέκταση μειώνει δραματικά τη χρησιμότητα της πλατφόρμας PICASSO. Παράλληλα, λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο της Απόκριση Ζήτησης πολλές φορές εκπροσωπούνται υποπολλαπλάσια φορτία από το 1MW για κάποια περίοδο αποκλίσεων, κρίνεται σημαντικό να δοθεί η δυνατότητα υποβολής προσφορών με δεκαδικά ψηφία στην προσφερόμενη ποσότητα.

Δυνατότητα εφαρμογής MOL

Ως γνωστόν, στο πλαίσιο λειτουργίας του εγχώριου συστήματος της αγοράς εξισορρόπησης, οι Οντότητες Υπηρεσιών Εξισορρόπησης που λειτουργούν υπό Αυτόματη Ρύθμιση Παραγωγής (ΑΡΠ/AGC) παράγουν την ζητούμενη Ενεργοποιημένη Ενέργεια Εξισορρόπησης Αυτόματης Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας (ΑΕΑΣ) χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αξιολογική λίστα επιλογής των προσφορών ενέργειάς τους (Merit Order List - MOL). Σύμφωνα με την υπό διαβούλευση «Μεθοδολογία Ενεργοποιημένης Ενέργειας», λαμβάνονται αποφάσεις για την κατακύρωση προσφορών ΑΕΑΣ μέσω της πλατφόρμας PICASSO. Ως εκ τούτου, χρήζει περαιτέρω

διευκρινίσεων το πώς θα υλοποιείται η αντιστοίχιση των κατακυρωμένων προσφορών με την ενεργοποιημένη ενέργεια στην πράξη.

Αρνητικές τιμές και αποζημίωση των εγχώριων πόρων

Εφόσον βάσει της πλατφόρμας PICASSO επιτρέπεται η υποβολή προσφορών με αρνητικές τιμές ενέργειας εξισορρόπησης, κρίνεται αναγκαία η άρση της αναστολής δυνατότητας των εγχώριων πόρων να προσφέρουν αρνητικές τιμές καθοδικής ενέργειας εξισορρόπησης, το αργότερο μέχρι την σύνδεση της ελληνικής αγοράς εξισορρόπησης στην εν λόγω πλατφόρμα. Αυτή η κίνηση είναι εκ των ων ουκ άνευ προκειμένου να επιτευχθεί η ορθή εναρμόνιση της ελληνικής αγοράς με την κοινή ευρωπαϊκή αγορά, με όρους υγιούς ανταγωνισμού.

Οι εγχώριοι πόροι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται τόσο ως προς την επιλογή τους στην αξιολογική λίστα (Merit Order List - MOL) όσο και ως προς την αποζημίωσή τους, επί ίσοις όροις έναντι των υπόλοιπων ανταγωνιστικών πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διαφορετικά ελλοχεύει ο κίνδυνος οι μονάδες του ελληνικού συστήματος να προσφέρουν την απαραίτητη για το σύστημα ευελιξία, αμειβόμενες όμως δυσανάλογα με τον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό για την ίδια ακριβώς υπηρεσία. Μάλιστα, μέσω της συμμετοχής των ελληνικών πόρων στο ενοποιημένο πλέον ευρωπαϊκό σύστημα δίνεται η δυνατότητα να προσφερθεί η απαραίτητη ευελιξία με ανταγωνιστικότερους όρους κόστους δεδομένου ότι ο ελληνικός στόλος θερμικών μονάδων με καύσιμο το φυσικό αέριο αποτελεί έναν από τους πιο αποδοτικούς στόλους στην ευρύτερη περιοχή και την Ευρώπη γενικότερα.

Η εν λόγω άρση του περιορισμού της δυνατότητας υποβολής αρνητικών προσφορών αναμένεται σε κάθε περίπτωση άλλωστε σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται στην υπ' αριθ. 54/2021 Απόφαση ΡΑΕ, καθώς έχουν συντελεστεί μια σειρά από ορόσημα τα οποία αποτελούσαν την αιτιολογική βάση για τον περιορισμό της υποβολής προσφορών με αρνητικές τιμές. Τα κύρια ορόσημα τα οποία έχουν πλέον επιτευχθεί αφορούν (1) την άρση του περιορισμού λόγω συμφόρησης στο Σύστημα της Πελοποννήσου με την ολοκλήρωση κατασκευής και θέσης σε λειτουργία της ΓΜ 400 kV Μεγαλόπολη – Σύστημα (Δυτικός Διάδρομος) από τον Μάιο 2023, (2) την έναρξη λειτουργίας της συνεχούς ενδοημερήσιας συναλλαγής (XBID) από τον Νοέμβριο 2022 καθώς και (3) τις ενέργειες του ΑΔΜΗΕ για τη βελτίωση των συστημάτων του και για τη θέση σε διαβούλευση θεμάτων σχετικά με τον περιορισμό των ποσοτήτων εφεδρειών και των αντίστοιχων ενεργοποιημένων όγκων εξισορρόπησης. Υπέρ της άρσης συνηγορεί και η ωρίμανση της Αγοράς Εξισορρόπησης εντός του πλαισίου target model αλλά και η περαιτέρω αύξηση του ανταγωνισμού μέσω της εισαγωγής νέων συμμετεχόντων και νέων πόρων όπως η Απόκριση Ζήτησης και βραχυπρόθεσμα η Αποθήκευση. Έχοντας όλα αυτά υπόψη, είναι πλέον φανερό ότι η συνέχιση της μη δυνατότητας για υποβολή αρνητικών προσφορών δεν έχει καμία αιτιολογική βάση αλλά αντιθέτως συνιστά μία υπερρύθμιση που οδηγεί σε στρέβλωση της αγοράς ηλεκτρισμού στη χώρα μας.

Τέλος, επιθυμούμε να επαναλάβουμε για μία ακόμη φορά ότι είναι πλέον απαραίτητη η εισαγωγή από τον Διαχειριστή της δυνατότητας των χρηστών να επικοινωνούν με την πλατφόρμα της αγοράς εξισορρόπησης (BMMS) μέσω διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API). Η αύξηση της πολυπλοκότητας της αγοράς εξισορρόπησης που θα επιφέρει η σύνδεση με την πλατφόρμα PICASSO απαιτεί την ταχύτερη διάδραση των χρηστών με το BMMS καθώς και την αυτοματοποίηση της χρήσης δεδομένων επί της πλατφόρμας (upload/download) για την βελτιστοποίηση της συμμετοχής τους.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσος

Γενικός Διευθυντής